Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

7. března 2013 *

„Sociální zabezpečení migrujících pracovníků — Článek 46a nařízení (EHS) č. 1408/71 — Vnitrostátní pravidla k zamezení souběhu — Starobní důchod — Zvýšení částky vyplácené členským státem — Pozůstalostní důchod — Snížení částky vyplácené jiným členským státem“

Ve věci C-127/11,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím arbeidshof te Antwerpen (Belgie) ze dne 3. března 2011, došlým Soudnímu dvoru dne 11. března 2011, v řízení

Aldegonda van den Booren

proti

Rijksdienst voor Pensioenen,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení M. Ilešič, vykonávající funkci předsedy pátého senátu, J.-J. Kasel (zpravodaj) a M. Safjan, soudci,

generální advokát: P. Cruz Villalón,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za belgickou vládu L. Van den Broeck a C. Pochet, jako zmocněnkyněmi, ve spolupráci s P. Vanagtem a R. Poolsem, advocaten,

— za Evropskou komisi V. Kreuschitzem a M. van Beekem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: nizozemština.

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 46a nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996 (Úř. věst. 1997, L 28, s. 1; Zvl. vyd. 05/03, s. 3), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1386/2001 ze dne 5. června 2001 (Úř. věst. L 187, s. 1; Zvl. vyd. 05/04, s. 129, dále jen „nařízení č. 1408/71“), jakož i čl. 4 odst. 3 SEU a článků 45 SFEU až 48 SFEU.

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi A. van den Booren s Rijksdienst voor Pensioenen (Národní důchodový úřad, dále jen „Rijksdienst“) ve věci použití belgických pravidel k zamezení souběhu dávek při určení výše belgického pozůstalostního důchodu pobíraného žalobkyní.

Právní rámec

Unijní právní úprava

3 Článek 12 odst. 2 nařízení č. 1408/71 zní:

„Není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, ustanovení právních předpisů členského státu týkající se snížení, pozastavení nebo odnětí dávek v případě souběhu s jinými dávkami sociálního zabezpečení nebo s jinou formou příjmu se uplatňují, i když tyto dávky byly získány podle právních předpisů jiného členského státu nebo byl tento příjem získán na území jiného členského státu.“

4 Kapitola 3 nařízení č. 1408/71 nadepsaná „Stáří a úmrtí (důchody)“ obsahuje články 44 až 51a.

5 Článek 45 nařízení č. 1408/71 se týká započítávání dob pojištění nebo bydlení získaných podle právních předpisů, kterým zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná podléhala, pro získání, zachování nebo opětné nabytí nároku na dávky.

6 Článek 46 nařízení č. 1408/71 ve svém odstavci 1 definuje pravidla, která se použijí, pokud byly splněny podmínky vyžadované právními předpisy členského státu pro získání nároku na dávky, bez nutnosti použít článek 45 tohoto nařízení. Odstavec 2 uvedeného článku 46 upravuje pravidla použitelná, pokud byly podmínky vyžadované právními předpisy členského státu pro získání nároku na dávky splněny pouze po použití článku 45.

7 Článek 46a nařízení č. 1408/71, který se týká obecných ustanovení týkajících se snížení, pozastavení nebo odnětí dávek, použitelných na dávky v případě invalidity, stáří nebo pro pozůstalé podle právních předpisů členských států, zní:

„1. Pro účely této kapitoly se souběhem dávek stejného druhu rozumí: jakýkoli souběh dávek při invaliditě, stáří a pro pozůstalé, vypočtených nebo poskytovaných na základě dob pojištění nebo bydlení získaných stejnou osobou.

2. Pro účely této kapitoly se souběhem dávek [jiného] druhu rozumí jakýkoli souběh dávek, které nemohou být považovány za dávky stejného druhu ve smyslu odstavce 1.

3. Pro použití ustanovení právních předpisů členského státu o snížení, pozastavení nebo odnětí dávek v případě souběhu dávky při invaliditě, stáří nebo pro pozůstalé s dávkou stejného druhu nebo dávkou jiného druhu nebo s jiným příjmem, použijí se tato pravidla:

a) dávky získané podle právních předpisů jiného členského státu nebo jiný příjem získaný v jiném členském státě se berou v úvahu pouze tehdy, pokud právní předpisy prvního členského státu stanoví přihlédnutí k dávkám nebo příjmu získaným v zahraničí;

b) výše dávek, které mají být přiznány jiným členským státem, se bere v úvahu před sražením daní, příspěvků sociálního zabezpečení a ostatních individuálních poplatků nebo srážek;

c) nebere se v úvahu výše dávek získaných podle právních předpisů jiného členského státu, které jsou přiznány na základě dobrovolného pojištění nebo volitelného pokračujícího pojištění;

d) pokud jsou ustanovení o snížení, pozastavení nebo odnětí dávek použitelná podle právních předpisů pouze jednoho členského státu v důsledku skutečnosti, že dotyčná osoba pobírá dávky [stejného] nebo jiného druhu vyplácené podle právních předpisů jiných členských států nebo jiný příjem získaný na území jiných členských států, může být dávka vyplácená podle právních předpisů prvního členského státu snížena pouze v mezích výše dávek vyplácených nebo příjmu získaného na území jiných členských států.“

8 Ustanovení čl. 46b odst. 1 tohoto nařízení, týkající se zvláštních ustanovení použitelných v případě souběhu dávek stejného druhu podle právních předpisů dvou nebo více členských států, zní následovně:

„Ustanovení právních předpisů členského státu o snížení, pozastavení nebo odnětí dávek nejsou použitelná na dávky vypočtené v souladu s čl. 46 odst. 2.“

Belgická právní úprava

9 Ustanovení čl. 52 odst. 1 královského nařízení ze dne 21. prosince 1967 o obecné úpravě systému starobních a pozůstalostních důchodů pro zaměstnance (*Moniteur belge* ze dne 16. ledna 1968), ve znění královského nařízení ze dne 9. července 1997 (*Moniteur belge* ze dne 9. srpna 1997, dále jen „královské nařízení ze dne 21. prosince 1967“), zní:

„Jestliže může pozůstalý manžel požadovat pozůstalostní důchod na základě důchodového systému zaměstnanců a kromě toho jeden či více důchodů nebo jakoukoliv jinou rovnocennou výhodu na základě důchodového systému zaměstnanců nebo jednoho či více jiných důchodových systémů, může být pozůstalostní důchod vyplácen v souběhu s uvedenými důchody pouze do výše částky rovnající se 110 % částky pozůstalostního důchodu, která by byla přiznána pozůstalému manželovi za celou kariéru.

[...]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

10 Aldegonda van den Booren, narozená dne 18. srpna 1920, má bydliště v Maastrichtu (Nizozemsko). Její manžel, J. Bartels, který zemřel dne 1. března 1982, pracoval v období let 1951 až 1961 jako horník v hlubinném dole v Belgii.

11 Správním rozhodnutím ze dne 11. července 1986 Rijksdienst přiznal A. van den Booren belgický pozůstalostní důchod v hrubé roční výši 1 879,03 eur (index 319,78), a to zpětně ode dne 1. srpna 1985. Od téhož dne žalobkyně rovněž pobírala nizozemský důchod na základě Algemene Ouderdomswet (zákon o obecném pojištění ve stáří, dále jen „AOW“) ve výši 827,13 eur měsíčně.

12 Rozhodnutím ze dne 20. května 2003 byl nizozemský důchod A. van den Booren zvýšen na částku 869,24 eur měsíčně (tedy 10 430,88 eur ročně), se zpětným účinkem ode dne 1. ledna 2002.

13 Toto zvýšení vyplynulo z okolnosti, že na konci roku 2002 nizozemský zákonodárce vyplnil právní vakuum, ve kterém se nacházely některé vdané ženy s bydlištěm v Nizozemsku, jejichž manžel nebyl pojištěn na základě AOW z důvodu, že vykonával zaměstnání v zahraničí v období od 1. ledna 1957 do 1. ledna 1980.

14 Dne 23. ledna 2004 Bureau voor Belgische Zaken (úřad pro belgické záležitosti) předal kopii rozhodnutí ze dne 20. května 2003 Rijksdienst.

15 Doporučeným dopisem ze dne 12. srpna 2004 Rijksdienst informoval A. van den Booren o změně rozhodnutí ze dne 11. července 1986 v tom smyslu, že v důsledku zvýšení jejího nizozemského starobního důchodu ode dne 1. ledna 2002 byl její belgický pozůstalostní důchod, který téhož dne dosahoval hrubé výše 2 845,49 eur, snížen na 1 866,18 eur hrubého (index 107,30) ročně. Tímtéž dopisem Rijksdienst rovněž A. van den Booren vyzval k vrácení neprávem vyplacených dávek za období ode dne 1. března do 31. července 2004, tedy celkové částky ve výši 506,45 eur.

16 A. van den Booren podala žalobu proti rozhodnutí o změně jejího pozůstalostního důchodu u arbeidsrechtbank te Tongeren (pracovní soud v Tongeren), který rozsudkem ze dne 21. října 2009 prohlásil žalobu za neopodstatněnou. Co se konkrétně týče argumentu A. van den Booren, který vycházel z článku 46a nařízení č. 1408/71, měl tento soud za to, že nedošlo k porušení tohoto článku. Jelikož nizozemský starobní důchod musel být považován za výhodu rovnocennou důchodu, bylo třeba provést na základě čl. 46a odst. 3 písm. a) nařízení č. 1408/71 snížení belgického pozůstalostního důchodu (viz rozsudek ze dne 7. března 2002, Insalaca, C-107/00, Recueil, s. I-2403).

17 Tento soud měl dále za to, že nedošlo ani k porušení základní svobody pohybu pracovníků. Rozsudky, na které se v této souvislosti A. van den Booren odvolávala (rozsudky ze dne 5. října 1994, van Munster, C-165/91, Recueil, s. I-4661, a ze dne 26. září 2000, Engelbrecht, C-262/97, Recueil, s. I-7321) se týkaly odlišných situací. Podle tohoto soudu se čl. 52 odst. 1 královského nařízení ze dne 21. prosince 1967 použije stejným způsobem na belgické státní příslušníky, kteří vždy zůstali v Belgii, i na migrující pracovníky, a použití pravidla obsaženého v článku 52 nevede ke snížení celkových příjmů A. van den Booren.

18 Dne 27. listopadu 2009 A. van den Booren podala odvolání proti tomuto rozhodnutí u arbeidshof te Antwerpen. Tvrdí, že použití čl. 52 odst. 1 královského nařízení ze dne 21. prosince 1967 porušuje článek 46a nařízení č. 1408/71 a že v každém případě představuje překážku volnému pohybu osob zakotvenému v článcích 39 ES až 42 ES. A. van den Booren odkazuje k tomuto na výše uvedené rozsudky van Munster a Engelbrecht, na jejichž základě je na vnitrostátním soudu, aby provedl výklad vnitrostátního právního předpisu v souladu s požadavky unijního práva a tento předpis nepoužil, pokud vede ve spojení s právními předpisy jiného členského státu k výsledku, který je v rozporu s těmito požadavky.

19 Za těchto okolností se arbeidshof te Antwerpen rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru dvě následující předběžné otázky:

„1) Je čl. 52 odst. 1 královského nařízení ze dne 21. prosince 1967 […], na jehož základě je pozůstalostní důchod snížen v důsledku zvýšení starobního důchodu pobíraného na základě [AOW] z důvodu zavedení rovného zacházení s muži a ženami zákonem ze dne 28. března 1985, slučitelný s [unijním] právem, přesněji s článkem 46a nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 [...]?

2) Je čl. 52 odst. 1 královského nařízení ze dne 21. prosince 1967 […] slučitelný s [unijním] právem, zejména s [čl. 4 odst. 3 SEU a články 45 SFEU až 48 SFEU], je-li toto ustanovení vykládáno v tom smyslu, že starobní důchod pobíraný na základě [AOW] je třeba považovat za starobní důchod ve smyslu tohoto ustanovení nebo rovnocennou výhodu, a je třeba v případě neslučitelnosti čl. 52 odst. 1 královského nařízení ze dne 21. prosince 1967 […] vyloučit jeho použití?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

20 Ve svém písemném vyjádření belgická vláda úvodem zpochybnila přípustnost této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce z důvodu, že předkládající soud dostatečně neozřejmil právní a skutkové okolnosti věci ani nezbytnost položit předběžné otázky.

21 K tomuto je třeba připomenout, že je věcí pouze vnitrostátních soudů, jimž byl spor předložen a jež musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jejich rozsudku, tak i relevanci otázek, které kladou Soudnímu dvoru. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudky ze dne 10. března 2009, Hartlauer, C-169/07, Sb. rozh. s. I-1721, bod 24 a citovaná judikatura, a ze dne 1. července 2010, Sbarigia, C-393/08, Sb. rozh. s. I-6337, bod 19).

22 Z toho plyne, že se na otázky týkající se unijního práva vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí žádosti podané vnitrostátním soudem je ze strany Soudního dvora možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 5. prosince 2006, Cipolla a další, C-94/04 a C-202/04, Sb. rozh. s. I-11421, bod 25, jakož i Sbarigia, citovaný výše, bod 20).

23 Tak tomu však ve věci v původním řízení není. Je totiž nutno konstatovat, že předkládací rozhodnutí dostatečným způsobem líčí právní a skutkový rámec sporu v původním řízení, a umožňuje tedy Soudnímu dvoru podat užitečnou odpověď na položené otázky.

24 Navíc je třeba uvést, že belgická vláda byla schopna zaujmout k položeným otázkám stanovisko, jak vyplývá z jejího písemného vyjádření předloženého podle článku 23 statutu Soudního dvora Evropských společenství.

25 Z toho plyne, že projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná

K věci samé

26 Úvodem je třeba připomenout, že i když není úkolem Soudního dvora, aby rozhodoval v rámci řízení zahájeného podle článku 267 SFEU o slučitelnosti vnitrostátních právních předpisů s unijním právem, má nicméně pravomoc poskytnout vnitrostátnímu soudu všechny prvky výkladu vyplývající z unijního práva, které mu umožní posoudit slučitelnost jeho právních předpisů s unijní právní úpravou (viz zejména rozsudek ze dne 15. prosince 1993, Hünermund a další, C-292/92, Recueil, s. I-6787, bod 8).

27 Oběma předběžným otázkám, které je třeba přezkoumat společně, je tedy třeba rozumět tak, že jejich účelem je zjistit, zda ustanovení nařízení č. 1408/71, konkrétně pak jeho článek 46a, musí být vykládána v tom smyslu, že brání použití právní úpravy členského státu, která obsahuje ustanovení, podle kterého je pozůstalostní důchod pobíraný v tomto členském státě snížen v důsledku zvýšení starobního důchodu pobíraného na základě právních předpisů jiného členského státu, a zda primární unijní právo a konkrétně čl. 4 odst. 3 SEU, jakož i články 45 SFEU až 48 SFEU, brání použití takové vnitrostátní právní úpravy.

28 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je vnitrostátní právní pravidlo třeba kvalifikovat jako ustanovení o snížení ve smyslu nařízení č. 1408/71, pokud výpočet, který ukládá, má za následek snížení výše dávky, na kterou by zúčastněný mohl mít nárok, z důvodu, že je příjemcem dávky v jiném členském státě (rozsudek Insalaca, citovaný výše, bod 16).

29 V tomto ohledu z čl. 12 odst. 2 nařízení č. 1408/71 vyplývá, že není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, ustanovení právních předpisů členského státu týkající se snížení dávek se uplatňují vůči osobám, které jsou příjemci dávky vyplácené tímto členským státem, pokud mohou být příjemci jiných dávek sociálního pojištění, a to i když tyto dávky byly získány podle právních předpisů jiného členského státu (rozsudek Insalaca, citovaný výše, bod 22).

30 Výjimku ze zásady stanovené v čl. 12 odst. 2 nařízení č. 1408/71 obsahuje čl. 46b odst. 1 tohoto nařízení, který stanoví, že v případě souběhu dávek stejného druhu nejsou ustanovení právních předpisů členského státu o snížení dávek použitelná na dávky vypočtené v souladu s čl. 46 odst. 2 téhož nařízení (rozsudek Insalaca, citovaný výše, bod 23).

31 Podle ustálené judikatury mají dávky sociálního zabezpečení tutéž povahu ve smyslu čl. 12 odst. 2 nařízení č. 1408/71, pokud jsou jejich předmět a účel, jakož i základ jejich výpočtu a podmínky jejich poskytování totožné (rozsudky ze dne 6. října 1987, Stefanutti, 197/85, Recueil, s. 3855, bod 12; ze dne 11. srpna 1995, Schmidt, C-98/94, Recueil, s. I-2559, bod 24, a Insalaca, citovaný výše, bod 24).

32 Článek 46a odst. 1 nařízení č. 1408/71 upřesňuje, že souběhem dávek stejného druhu se rozumí jakýkoli souběh dávek při invaliditě, stáří a pro pozůstalé „vypočtených nebo poskytovaných na základě dob pojištění nebo bydlení získaných stejnou osobou“. Podle odstavce 2 tohoto článku 46a nařízení č. 1408/71 nemohou být dávky vypočtené nebo poskytované na základě pracovní kariéry dvou rozdílných osob považovány za dávky stejného druhu ve smyslu odstavce 1 (v tomto smyslu viz rozsudky Stefanutti, citovaný výše, bod 13, a ze dne 12. února 1998, Cordelle, C-366/96, Recuiel, s. I-583, body 20 a 21).

33 Jelikož se však s ohledem na písemná vyjádření předložená Soudnímu dvoru ukazuje, že belgický pozůstalostní důchod pobíraný A. van den Booren byl vypočten na základě profesní kariéry jejího zemřelého manžela a že nizozemský starobní důchod jí je vyplácen na základě jejího osobního nároku, nemohou být tyto dvě dávky považovány za dávky stejné povahy, na které se vztahuje výjimka stanovená v čl. 46b odst. 1 nařízení č. 1408/71.

34 Nařízení č. 1408/71 tedy nebrání použití takového vnitrostátního pravidla zabraňujícího souběhu dávek, na které poukazuje předkládající soud, a to s výhradou dodržení omezení stanovených nařízením č. 1408/71.

35 Nařízení č. 1408/71 stanoví, zejména v čl. 46a odst. 3 písm. d), že za předpokladu, že je pravidlo proti souběhu dávek použitelné podle právních předpisů pouze jednoho členského státu v důsledku skutečnosti, že dotyčná osoba pobírá dávky stejného nebo jiného druhu vyplácené podle právních předpisů jiného členského státu, může být dávka vyplácená podle právních předpisů prvního členského státu snížena pouze v mezích výše dávek vyplácených na základě právních předpisů jiného členského státu (rozsudek Cordelle, citovaný výše, bod 14).

36 Podle tohoto pravidla může být tedy belgický pozůstalostní důchod jmenované snížen nanejvýš o částku nizozemského starobního důchodu (rozsudek Cordelle, citovaný výše, bod 15).

37 Za těchto podmínek je třeba dojít k závěru, že článek 46a nařízení č. 1408/71 nebrání použití právní úpravy členského státu, která obsahuje ustanovení, podle kterého je pozůstalostní důchod pobíraný v tomto členském státě snížen v důsledku zvýšení starobního důchodu pobíraného na základě právních předpisů jiného členského státu, jsou-li dodrženy podmínky stanovené v tomto čl. 46a odst. 3 písm. d).

38 Takovýmto výkladem nařízení č. 1408/71 není dotčeno řešení, jež by mohlo vyplývat z případné použitelnosti ustanovení primárního práva. Konstatování, že by vnitrostátní opatření mohlo být v souladu s určitým ustanovením sekundárního práva, v projednávané věci tedy s nařízením č. 1408/71, totiž nemá nutně za následek to, že se na toto opatření nevztahují ustanovení Smlouvy (rozsudek ze dne 16. července 2009, von Chamier-Glisczinski, C-208/07, Sb. rozh., s. I-6095, bod 66 a citovaná judikatura).

39 V tomto kontextu se předkládající soud konkrétně táže, zda v jemu předložené věci existuje překážka volného pohybu osob, tak jak ji Soudní dvůr shledal ve výše uvedených rozsudcích van Munster a Engelbrecht.

40 Je však třeba přímo připomenout, že výše uvedené rozsudky van Munster a Engelbrecht se týkaly případu snížení belgického důchodu manžela z důvodu použití sazby pro osoby žijící samostatně místo sazby pro osoby žijící ve společné domácnosti v důsledku přiznání důchodu nebo rovnocenné výhody druhému manželovi, a nikoliv, jak je tomu ve věci v původním řízení, souběhu belgického pozůstalostního důchodu s nizozemským starobním důchodem.

41 Proto nelze řešení z těchto rozsudků přenést na takovou situaci, jako je situace v původním řízení.

42 I když platí, že při neexistenci harmonizace na unijní úrovni je věcí právních předpisů každého členského státu určit podmínky poskytování dávek v oblasti sociálního zabezpečení, nic to nemění na tom, že při výkonu této pravomoci musí členské státy dodržovat unijní právo (v tomto smyslu viz zejména rozsudek von Chamier-Glisczinski, citovaný výše, bod 63 a citovaná judikatura).

43 Co se týče ustanovení primárního práva, na které odkazuje předkládající soud, postačuje připomenout, že článek 45 SFEU provádí základní zásadu, podle které činnost Unie zahrnuje zejména odstranění překážek volného pohybu osob mezi členskými státy (rozsudek ze dne 26. ledna 1999, Terhoeve, C-18/95, Recueil, s. I-345, bod 36 a citovaná judikatura).

44 Proto unijní právo brání veškerým vnitrostátním opatřením, která i když se použijí bez diskriminace na základě státní příslušnosti, mohou bránit státním příslušníkům členských států Společenství ve výkonu základních svobod zaručených Smlouvou nebo tento jejich výkon učinit méně přitažlivým (rozsudek ze dne 1. dubna 2008, Gouvernement de la Communauté française a gouvernement wallon, C-212/06, Sb. rozh. s. I-1683, bod 45 a citovaná judikatura).

45 Podle ustálené judikatury vnitrostátní opatření tohoto druhu mohou být přípustná pouze za podmínky, že sledují cíl obecného zájmu, jsou způsobilá zaručit jeho uskutečnění a nepřekračují meze toho, co je k dosažení sledovaného cíle nezbytné (rozsudek Gouvernement de la Communauté française a gouvernement wallon, citovaný výše, bod 55 a citovaná judikatura).

46 Je tedy na vnitrostátním soudu, aby posoudil slučitelnost dotčené vnitrostátní úpravy s požadavky unijního práva, a tedy ověřil, zda belgické pravidlo k zamezení souběhu nároků, i když se použije bez rozdílu na belgické státní příslušníky i na státní příslušníky jiných členských států, ve skutečnosti nevede v případě dotyčné osoby k nepříznivé situaci v porovnání se situací, ve které je osoba, jejíž situace nevykazuje žádný přeshraniční prvek, a v případě, že by takové znevýhodnění bylo v projednávané věci zjištěno, zda je dotčené vnitrostátní pravidlo odůvodněno objektivními hledisky a přiměřené cíli legitimně sledovanému vnitrostátním právem.

47 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na položené otázky odpovědět následovně:

— článek 46a nařízení č. 1408/71 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání použití právní úpravy členského státu, která obsahuje ustanovení, podle kterého je pozůstalostní důchod pobíraný v tomto členském státě snížen v důsledku zvýšení starobního důchodu pobíraného na základě právní úpravy jiného členského státu, s výhradou dodržení zejména podmínek stanovených odstavci 3 písm. d) tohoto článku 46a;

— článek 45 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že rovněž nebrání použití takové vnitrostátní právní úpravy, pokud nevede v případě dotyčné osoby k nepříznivé situaci v porovnání se situací, ve které je osoba, jejíž situace nevykazuje žádný přeshraniční prvek, a v případě, že by bylo takové znevýhodnění zjištěno, pokud je odůvodněno objektivními hledisky a přiměřené vzhledem k cíli legitimně sledovanému vnitrostátním právem, ověření čehož je na předkládajícím soudu.

K nákladům řízení

48 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Článek 46a nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1386/2001 ze dne 5. června 2001, musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání použití právní úpravy členského státu, která obsahuje ustanovení, podle kterého je pozůstalostní důchod pobíraný v tomto členském státě snížen v důsledku zvýšení starobního důchodu pobíraného na základě právní úpravy jiného členského státu, s výhradou dodržení zejména podmínek stanovených odstavci 3 písm. d) tohoto článku 46a.

Článek 45 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že rovněž nebrání použití takové vnitrostátní právní úpravy, pokud nevede v případě dotyčné osoby k nepříznivé situaci v porovnání se situací, ve které je osoba, jejíž situace nevykazuje žádný přeshraniční prvek, a v případě, že by bylo takové znevýhodnění zjištěno, pokud je odůvodněno objektivními hledisky a přiměřené vzhledem k cíli legitimně sledovanému vnitrostátním právem, ověření čehož je na předkládajícím soudu.

Podpisy.